

Nr 156.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1934 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjunde huvudtiteln gjorda framställning angående anslag till kostnader för årlig taxering jämte en i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1934 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:t under sjunde huvudtiteln (punkt 20, sid. 51—54, av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för sagda dag) föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering, nu 2,500,000 kronor, med 200,000 kronor till 2,700,000 kronor.

Den övervägande delen av kostnaderna för det årliga taxeringsarbetet bestrides av statsmedel och täckes från det under sjunde huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering. Av de från detta anslag bestridda kostnaderna utgöres huvudparten av sådana, vilka jämlikt 145 § 4 mom. taxeringsförordningen en gång årligen prövas av Kungl. Maj:t. Efter förslag av länsstyrelserna ställer Kungl. Maj:t därvid till förfogande åt varje länsprövningsnämnd visst belopp till ersättning åt ordförandena och kronombuden i taxeringsnämnderna samt till gottgörelse för i samband med taxeringsförrättningarna lämnat biträde av städernas tjänstemän m. m. Därjämte har Kungl. Maj:t sedan år 1922 tillerkänt Stockholms stad och under de senaste två åren även staden Norrköping bidrag till kostnader, som dessa städer åtagit sig för särskilda anstalter för taxeringsarbetet. Vidare utgå från anslaget medel till gäldande av vissa av länsprövningsnämndernas arbeten föranledda utgifter, till vilka enligt 145 § 5 mom. taxeringsförordningen vederbörande nämnd må efter förslag av länsstyrelsen använda erforderligt belopp. Jämlikt en år 1922 vidtagen ändring i sistnämnda författningsrum äger Kungl. Maj:t numera utfärda särskilda föreskrifter rörande dispositionen av medel för ifrågasvarande ändamål. Förutom dessa utgifter täckas från anslaget vissa andra kostnader för taxeringsarbetet, såsom gottgörelse till sakkunniga,

ersättning till häradsarkivare för avskrifter av taxeringslängder, resekostnads- och traktamentsersättningar, kostnader för mellankommunala prövningsnämnden ävensom utgifter för tryckning av deklara-tionsblanketter och blanketter till taxeringslängder m. m.

I efterföljande tabell hava sammanställts uppgifter å dels de i riksstaten upptagna anslagsbeloppen för ett vart av budgetåren 1926/1927—1932/1933, dels ock nettoutgifterna från anslaget under samma period. Utgifterna hava därvid uppdelats i två grupper, nämligen av Kungl. Maj:t jämlikt 145 § 4 mom. taxeringsförordningen anvisade belopp (inom parentes angivas av länsstyrelserna begärda belopp) samt övriga kostnader.

Budgetår	Anslag å riksstaten kronor	Nettoutgifter å anslaget		
		Av Kungl. Maj:t anvisade belopp kronor	Övriga kostnader kronor	Summa kronor
1926/1927	3,000,000	2,477,800 (2,955,300)	549,800	3,027,600
1927/1928	2,800,000	2,310,600 (3,005,700)	474,300	2,784,900
1928/1929	2,800,000	2,294,900 (2,785,400)	684,700	2,979,600
1929/1930	3,200,000	2,535,300 (3,146,200)	927,200	3,462,500
1930/1931	3,400,000	2,620,900 (3,226,300)	953,500	3,574,400
1931/1932	3,400,000	2,730,000 (3,258,300)	977,400	3,707,400
1932/1933	3,000,000	2,300,600 (2,705,000)	713,700	3,014,300

De i tabellen såsom »övriga kostnader» upptagna beloppen fördela sig för budgetåren 1931/1932 och 1932/1933 på i huvudsak följande utgiftsgrupper:

	1931/1932	1932/1933
Ersättning till sakkunniga.....	87,000	64,600
Kostnader för prövningsnämndernas arbeten (145 § 5 mom. taxeringsförordningen)	402,000	314,000
Resekostnads- och traktamentsersättningar	60,200	48,100
Kostnader för mellankommunala prövningsnämnden	40,000	40,600
Ersättning till häradsarkivare för avskrifter av taxeringslängder	257,000	138,000
Kostnader för tryckning av blanketter	117,400	104,000
Övriga kostnader	13,800	4,400
Summa	977,400	713,700

För innevarande budgetår har en nedsättning av anslagets belopp ägt rum från 3,000,000 kronor till 2,500,000 kronor. Erinras må emellertid, att under vartdera av budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 ett extra förslagsanslag varit uppfört å riksstaten till bestridande av kostnaderna för 1933 års allmänna fastighetstaxering.

De av Kungl. Maj:t för innevarande budgetår från anslaget till kostnader för årlig taxering anvisade beloppen enligt 145 § 4 mom. taxeringsförordningen utgöra sammanlagt 1,886,100 kronor, vilket alltså innebär en nedsättning i förhållande till nästföregående budgetår av omkring 415,000 kronor och i förhållande till budgetåret 1931/1932 av omkring 844,000 kronor. För innevarande liksom för nästföregående budgetår har Kungl. Maj:t vidare, med stöd av förenämnda stadgande i 145 § 5 mom. taxeringsförordningen, för varje prövningsnämnd fastställt ett högsta belopp för de i saggda författningsrum avsedda utgifterna. För löpande budgetår utgör summan av de för ändamålet av Kungl. Maj:t anvisade beloppen i runt tal 270,000 kronor. Då motsvarande kostnader uppgått för budgetåret 1931/1932 till något över 400,000 kronor och för budgetåret 1932/1933 till omkring 314,000 kronor, har även i fråga om hithörande utgifter en högst betydande kostnadsminskning genomförts. Sedan Kungl. Maj:t genom cirkulär den 30 augusti 1932 (nr 398) anbefallt länsstyrelserna att iakttaga sparsamhet vid bestämmande av gottgörelse åt sakkunnig, som anlåtats för taxeringsarbete, hava jämväl kostnaderna för sakkunniga något reducerats. Slutligen må nämnas, att Kungl. Maj:t genom cirkulär till länsstyrelserna den 26 maj 1933 (nr 227) nedsatt den till häradsskrivarna utgående ersättningen för avskrifter av taxeringslängder med 20 procent. Utgiftsminskningen i anledning av sistnämnda åtgärd har emellertid ännu icke kommit fullt till synes; den nedgång i kostnaderna för ifrågavarande avskrifter, som inträtt under budgetåret 1932/1933, har huvudsakligen sin grund i att ersättning för 1933 års fastighetslängder gäldats från anslag till kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1933.

De nedsättningar, som under de båda senaste åren vidtagits i arvodena till ordförande och kronoombud i taxeringsnämnderna, hava föranlett ett flertal länsstyrelser att i särskilda skrivelser framföra allvarliga erinringar. Likaledes hava åtskilliga länsprövningsnämnder enligt finansdepartementet tillhandakomna protokollsutdrag uttalat sina betänkligheter i anledning av den under år 1933 beslutade reduktionen av dessa arvoden. Såväl länsstyrelserna som prövningsnämnderna hava framhållit, att för ändamålet anvisade belopp icke möjliggjort beredande av skälig gottgörelse för nedlagt arbete och havda kostnader. Från flera håll har vidare betonats att, därest ersättningsbeloppen icke höjdes, svårighet skulle uppkomma att erhålla fullt kvalificerade personer för ifrågavarande uppdrag.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Det torde icke kunna bestridas, att de betänkligheter, som av vissa länsstyrelser och prövningsnämnder uttalats i anledning av vidtagna minskningar i arvodena till ordförande och kronoombud i taxeringsnämnderna, icke helt sakna fog, åtminstone såvitt angår ersättningen till sådana för taxeringsarbetet anlidade personer, vilka ej äro anställda vid länsstyrelse eller fögderiförvaltning. Det synes mig vara önskvärt, att de av taxeringsmyndigheterna framförda synpunkterna i möjligaste mån vinna beaktande. I nuvarande statsfinansiella läge finner jag mig dock icke kunna av denna anledning förorda höjning av förevarande anslag. Emellertid har jag låtit inom departementet igångsätta en undersökning, huruvida icke genom vissa ändringar i 145 § taxeringsförordningen möjlighet skulle kunna vinnas att utan sådan höjning disponera något större belopp till ersättning för arbetet i taxeringsnämnderna än under innevarande budgetår varit möjligt. Härjämte överväges utfärdande av vissa föreskrifter i syfte att åstadkomma grundval för en mera tillfredsställande fördelning än hittills av för ändamålet tillgängliga medel. Jag torde få tillfälle att framdeles återkomma till nu berörda spörsmål.

Av vissa andra anledningar torde emellertid en höjning av anslagsbeloppet vara erforderlig. För innevarande budgetår kan förutses, att anslaget — trots vidtagna nedskärningar av olika utgiftsposter — kommer att överskridas med omkring 100,000 kronor. Med detta belopp läser anslagsökning böra ske. Ett i det närmaste lika stort belopp torde vidare böra beräknas till åtskilliga ändamål, för vilka anslaget under nu löpande budgetår icke behövt tagas i anspråk. Sistnämnda höjning betingas huvudsakligen av att under år 1934 skall förekomma särskild fastighetstaxering, för vilken kostnaderna skola bestridas från förevarande anslag. Därjämte bör den genom Kungl. Maj:ts beslut den 10 november 1933 igångsatta utredningen rörande taxeringsutfallet vid 1933 års allmänna fastighetstaxering, vilken utredning under innevarande budgetår bekostas från det för budgetåret anvisade fastighetstaxeringsanslaget, under nästkommande budgetperiod fullföljas med anlitage av anslaget till kostnader för årlig taxering.

På grund av det anförda finner jag mig böra föreslå en höjning av det för löpande budgetår anvisade anslaget med 200,000 kronor.»

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *S. Linnér* m. fl. väckt motion, nr 205, vari hemställts, att anslaget till årlig taxering å riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptages till 3,200,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet får erinra därom, att, sedan Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1932 års riksdag föreslagit riksdagen minska det då å riksstaten uppförda förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering från 3,400,000 kronor till 3,200,000 kronor, riksdagen i sin skrivelse nr 7 A, punkt 20, anmälde för Kungl. Maj:t, att riksdagen av skäl, departementschefen anfört, ansett, att en beskärning av anslaget borde kunna ske. Emellertid syntes riksdagen, att anslaget skulle kunna utan risk för taxerings-

arbetets behöriga skötsel nedsättas till ett lägre belopp än Kungl. Maj:t ifrågasatt. Riksdagen bestämde anslaget till 3,000,000 kronor och förut-satte därvid, att något överskridande av anslaget icke komme att äga rum.

Vidare får utskottet erinra därom, att 1933 års riksdag i likhet med departementschefen ansåg nödvändigt, att med hänsyn till det stats-finansiella läget kostnaderna för taxeringsarbetet, så långt möjligt vore, nedbringades. Riksdagen bestämde i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag anslaget för ifrågavarande kostnader till 2,500,000 kronor. En då inom riksdagen väckt motion, II:168, om anslagets bestämmande till 3,000,000 kronor avslogs alltså av riksdagen.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle anslaget i fråga för nästkommande budgetår höjas med 200,000 kronor eller till 2,700,000 kronor. Motionsvis har yrkats, att anslaget måtte upptagas till 3,200,000 kronor.

Vid den prövning, utskottet ägnat denna fråga, har utskottet i likhet med departementschefen och motionärerna funnit en förhöjning av före-varande anslag vara erforderlig. Vad anslagets storlek beträffar, har utskottet ansett sig böra stanna för Kungl. Maj:ts förslag och kan sålunda icke biträda motionärernas yrkande.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts före-varande förslag och med avslag å herr Linnérs m. fl. motion, II:205, i vad densamma skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, höja ordinarie förslagsanslaget till kostnader för årlig taxering, nu 2,500,000 kronor, med 200,000 kronor till 2,700,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1934.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hamrin, Lindblad, Svensson* i *Kompersmåla, Nilsson* i *Malmö, Nilsson* i *Gränebo, Oscar Olsson, Bagge, Asplund, Walles, Thelin, Nylander* och *Jonsson* i *Lycksele*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i *Råstock, Jansson, Strindlund, Törnkvist* i *Karlskrona, Jeppsson, Andersson* i *Höör, Persson* i *Falla, Svensson* i *Grönvik, Jonsson* i *Eskilstuna, Norsell, Skoglund* och *Olsson* i *Staxäng*.
